

[Ib Thyregød.]

lig bekendt, at telefonselskaberne har klarret udviklingen efter krigen godt; det skal jeg komme tilbage til om lidt.

Principielt er vi i venstre af den opfattelse, at statsdrift så vidt muligt bør undgås, at statsdrift kun bør finde sted på områder, hvor det er magtpåliggende at få statsdrift, eller hvor andre meget væsentlige grunde taler derfor. Statsdrift er jo forbundet med en bureaukratisering af området, og det er også meget ofte forbundet med underskudsgivende foretagender — alle kender forholdet vedrørende statsbanerne. Hvis man prøver at se tilbage i historien, er der Den Kongelige Porcelainsfabrik, som oprindeligt var et statsforetagende, som blev drevet med betydeligt underskud, indtil den kom på auktion, blev solgt og gik over på private hænder. Uden at kvaliteten af produkterne blev forringet, skete der det, at virksomheden voksede op og blev et rentabel foretagende. Det er naturligvis kun et enkelt eksempel — der kan nævnes mange andre — på, at statsdrift virker bureaukratiserende, men jeg behøver vist ikke at sige mere herom, da den højtærede trafikminister selv i sine betragtninger var inde på, at det ikke var rimeligt at indføre statsdrift i et tilfælde som det foreliggende.

Den højtærede trafikminister nævnte også det særlige forhold, at der her foreligger koncessioner, og at disse koncessioner medfører en betydelig indflydelse på selskaberne fra statens side. Staten har aktiemajoriteten i 2 af selskaberne; staten fører tilsyn gennem telefontilsynet, er bestemmende med hensyn til taksterne, bestemmende med hensyn til udbytte af telefonselskabet, og på en række andre områder er det således, at staten kan gribe ind. Det vil derfor være urimeligt, at man blot for at få en statsovertagelse, blot for at staten skal eje disse selskabers virksomhed og anlæg, går over til statsdrevnen virksomhed, hvis man i øvrigt har de garantier, som man jo har gennem disse koncessioner.

Den højtærede trafikminister var inde på, at det jo ikke alene var et spørgsmål om de 150 mill. kr., som jeg i øvrigt også må betragte som et betydeligt beløb, men at der også var en række andre ting at tage i betragtning, bl. a. betydelige anlæg, anlæg

til milliardbeløb, som i den kommende tid skulle gennemføres af telefonselskaberne.

Hertil kommer den fare, der er ved, at telefonselskaberne overgår til staten: at telefonerne vil kunne benyttes som skatteobjekt. Jeg tænker ikke her på en egentlig telefonskat, men på, at man kan føre en sådan takstpolitik, at der reelt bliver tale om en beskatning af telefoner.

Så sagde det ærede medlem hr. Aksel Larsen, at der var store vanskeligheder forbundet med samarbejdet mellem telefonselskaberne, og henviste i denne forbindelse til de mange siddende udvalg. Det er naturligvis rigtigt, at der sidder visse udvalg, men jeg vil tro, at man, selv i tilfælde af at staten skulle overtage virksomhederne, for at koordinere de forskellige distrikter også her måtte have visse samarbejdsudvalg. Jeg tror derfor i virkeligheden ikke, at der vil kunne spares noget som helst på dette felt i forbindelse med en statsovertagelse, således som foreslået af det ærede medlem.

Dernæst var det ærede medlem inde på, at de af staten drevne telefonvirksomheder var billigere takstmæssigt set, og nævnte i den forbindelse Sønderjylland. Det billede, som det ærede medlem giver, er ikke korrekt, for forholdet er jo det, at den sønderjyske statstelefonvirksomhed er en underafdeling af rigstelefonen, der jo fører en politik med høje takster, og det enkelte led i rigstelefonens samlede virksomhed kan ikke udskilles og betragtes isoleret.

Endelig er der også pensionerne. Pensionerne er heller ikke medregnet; også de skal gå ind under staten og betales over skatterne. Jeg tror derfor ikke, der er noget som helst i den argumentation, der tyder på, at der er tale om billighed i statsdrift — jeg mener tværtimod.

Jeg vil med formandens tilladelse gerne citere en kronik i Politiken for den 8. ds.; den er skrevet af kontorchef i post- og telegrafvæsenet K. Lomholdt, som bl. a. skriver:

„Naturligvis var der ved krigens afslutning i befolkningen et uhyre opsparet behov for at få telefon. Altså et mere lokalt præget problem. Statens muligheder for investering ville da også næppe have været tilstrækkelige til at dække dette behov samtidig med presserende op-